

29.04.2013

Kj/13

§ 470

V Ryj / Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite pienituloisimpien maksuttomasta joukkoliikennekortista

HEL 2012-014527 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Outi Alanko-Kahiluodon valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienituloisimmille kaupunkilaisille järjestettäisiin oikeus maksuttomaan joukkoliikennekorttiin.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että nykyisessä taksa- ja lippujärjestelmässä tietyillä ryhmillä on oikeus saada alennusta joukkoliikenteen matkalippuihin. Tällaisia ovat Kelan eläkettä saavat, 7-16 -vuotiaat, päätoimiset opiskelijat sekä invalidit ja vaikeasti vammaiset. Sosiaalivirastolla on pienituloisten asiakkaiden käytössä laaja valikoima tukia ja alennuksia. Toimeentulotuen saajille matkakortin hankkiminen voidaan järjestää täydentävällä toimeentulotuella.

29.04.2013

Kj/13

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) valmistelee parhaillaan tariffipoliittisia linjauksia. Työhön sisältyvät taksa- ja lippujärjestelmän hinnoittelua koskevat asiat, mm. erityisryhmien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteet ja alennusten suuruus. Selvityksessä tarkastellaan myös ikään ja aikaan perustuvia alennuslippuja tai vapaata matkustusoikeutta. Selvityksestä pyydetään kuntien lausunnot vuoden 2013 aikana.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Outi Alanko-Kahiluodon valtuustoaloite
- 2 HSL:n lausunto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 19.03.2013 § 89

HEL 2012-014527 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) valmistelee uutta taksa- ja lippujärjestelmää, joka otetaan käyttöön vuoteen 2016 mennessä. Tässä yhteydessä tehdään pidemmän aikavälin tariffipoliittisia linjauksia koskevia selvityksiä.

Parhaillaan HSL:ssä on tekeillä yhteistyössä seudun kuntien kanssa työ, johon sisältyvät lippujen hinnoittelua, erityisryhmien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteita sekä alennusten suuruutta koskevat selvitykset. Tavoitteena on yksinkertaistaa nykyistä lippujärjestelmää. HSL tulee pyytämään kunnilta lausunnot tariffijärjestelmään ehdottamistaan muutoksista vuoden 2013 aikana.

Eräänä ehdotuksena on esitetty ratkaisua, jossa kunnat suoraan ostaisivat edelleen omille erityisryhmilleen maksuttomasti myönnettävät liput. Tällöin kunnat voisivat tarjota lippuja halutessaan keskenään

29.04.2013

Kj/13

erilaisin perustein ja harkita mitkä ryhmät saisivat maksuttoman joukkoliikenteen.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 18.12.2012 § 417

HEL 2012-014527 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Aloitteessa ehdotetaan, että eriarvoisuuden vähentämiseksi kaupunginvaltuusto selvittää mahdollisuuden järjestää kaikkein pienituloisimmille kaupunkilaisille oikeuden maksuttomaan joukkoliikennekorttiin niin, että maksuttoman joukkoliikennekortin saisi automaattisesti toimeentulotukiasiakkuuden ja takuueläkkeen perusteella.

Tietyillä ryhmillä on oikeus saada alennusta joukkoliikenteen kustannuksista. Helsingin seudun liikenteen (HSL) matkalippujen hinnoista saavat alennusta Kelan eläkettä saavat, 7-16 -vuotiaat lapset, päätoimiset opiskelijat, invalidit ja vaikeasti näkövammaiset.

Matkakustannuksia tuetaan myös Kelan kautta. Työvoimavoimakoulutukseen, työharjoitteluun, työelämävalmennukseen, työnhakuvalmennukseen tai työkokeiluun osallistuvat sekä omaehtoisesti työttömänä opiskelevat voivat saada Kelasta ylläpitokorvausta koulutuksen aikaisiin matka- ja ylläpitokustannuksiin. Kela maksaa myös koulumatkatukea ammatillisessa oppilaitoksessa ja lukiossa opiskeleville.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien osalta sosiaalivirasto kustantaa matkakustannukset toimeentulotukena.

Aloitteessa todetaan, että joukkoliikennekortti sisältyy Helsingissä toimeentulotuen perusosaan, mutta korkeiden asumiskustannusten vuoksi osa toimeentulotuesta joudutaan yleensä käyttämään asumiskulujen kattamiseen. Toimeentulotukea myönnettäessä otetaan huomioon perusosalla katettavat menot ja tarpeellisen suuruisina huomioon otettavat muut menot. Perusosalla katettaviin menoihin

kuuluvat ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, televisioluovasta, puhelimen käytöstä, harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot. Näiden menojen lisäksi huomioidaan muina perusmenoina tarpeellisen suuruisena mm. asumismenot (esimerkiksi vuokra, yhtiövastike, vesimaksu, kaasulasku, lämmityskustannukset).

Kunta voi myöntää täydentävää toimeentulotukea henkilön tai perheen erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuviin, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeellisiksi arvioituihin menoihin. Tällaisia menoja voivat olla mm. matkakulut esimerkiksi terveydenhoidon turvaamiseksi sekä päihdekuntoutuksen ja päihdehoitoon sitoutumisen tukemiseksi.

Toimeentulotukea saavia talouksia on ollut Helsingissä lokakuun 2012 loppuun mennessä 40 185 taloutta. Sosiaalivirasto on maksanut lokakuun 2012 loppuun mennessä yhteensä 866 852 euroa kuntouttavan työtoiminnan matkakuluja sekä täydentävänä toimeentulotukena myönnettyjä matkakuluja.

Toimeentulotukea saavien taloudellinen ja sosioekonominen tilanne sekä tuen tarpeeseen vaikuttavat muut erityiset seikat ja olosuhteet vaihtelevat. Täydentävää toimeentulotukea voidaan toimeentulotukilain 7 c §:n perusteella myöntää silloin, kun asiakkaalla on erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvia menoja. Täydentävän toimeentulotuen tarve on arvioitava asiakaskohtaisesti.

Kaikille toimeentulotuen saajille ja takuueläkkeen saajille myönnettävä maksuton matkakortti aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia sille taholle, joka vastaisi matkakortin kustannuksista. Toimeentulotukiasiakkuuden perusteella automaattisesti myönnettävä maksuton matkakortti ei olisi enää toimeentulotukilaissa tarkoitettua asiakkaan tilanteen mukaiseen harkintaan perustuvaa täydentävää toimeentulotukea. Näin ollen sen rahoitus tulisi järjestää muulla tavoin.

Maksuton matkakortti edistäisi pienituloisimpien helsinkiläisten mahdollisuutta aktiiviseen elämään, mutta siihen liittyy myös eettisiä pulmia. Maksuttoman matkakortin myöntäminen toimeentulotuki-asiakkuuden perusteella paljastaisi henkilön olevan toimeentulotuen saaja.

Sosiaalilautakunta toteaa, että pienituloisten asiakkaiden käytössä on jo nyt laaja valikko tukia ja alennuksia. Sosiaalilautakunta katsoo, että nykyinen käytäntö, jossa matkakortin hankkiminen mahdollistetaan täydentävällä toimeentulotuella, on riittävä ja toteuttaa asiakkaiden itsenäisen suoriutumisen edistämistä tarkoituksenmukaisella tavalla.

29.04.2013

Kj/13

Esittelijä

sosiaalihoitaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Leila Palviainen, sosiaalisen ja taloudellisen tuen päällikkö, puhelin: 310 58283
leila.palviainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566